

ผลของโปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อความสำเร็จและความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
ในมารดาหลังคลอดก่อนจำหน่าย

EFFECTS OF BREASTFEEDING SUPPORT PROGRAM ON SUCCESS AND SATISFACTION OF
BREASTFEEDING IN POSTPARTUM MOTHERS AT DISCHARGE

นางวาทกาศตรีหญิง รุ่งนภา รามโกมุท 5037601 NSAM/M

พย.ม. (การผดุงครรภ์ชั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : นิตยา สีนสุกใส, Ph.D., นันทนา ธนาโนวรรณ, Ph.D.,
ฉวีวรรณ อยู่สำราญ, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อความสำเร็จและความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาหลังคลอดก่อนจำหน่าย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้คลอดอายุ 18 ปีขึ้นไป คลอดปกติที่อายุครรภ์ 37-42 สัปดาห์ ณ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จำนวน 60 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 รายเท่าๆ กัน กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับการพยาบาลตามปกติ โปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ประกอบด้วย การช่วยเหลือนำทารกมาดูดนมแม่ สาธิตวิธีการอุ้มลูกดูดนมแม่และอมหัวนม ให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ประเมินและแก้ไขปัญหาการดูดนม และการให้กำลังใจมารดา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบบันทึกการให้นม แบบประเมินประสิทธิภาพการให้นมบุตร และแบบสอบถามความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ทดสอบไคสแควร์ ทดสอบฟิชเชอร์เอกซ์แซกต์ และทดสอบแมนวิทนียู

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีสัดส่วนความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สูงกว่ากลุ่มควบคุม (73.3% และ 13.3% ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ทั้งสองกลุ่มมีความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่แตกต่างกัน

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าโปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นี้สามารถเพิ่มความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนจำหน่ายได้ จึงควรส่งเสริมให้พยาบาลนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในการปฏิบัติพยาบาลและควรทำการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง (RCT) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไป

คำสำคัญ : โปรแกรมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ / ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ / ความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

EFFECTS OF BREASTFEEDING SUPPORT PROGRAM ON SUCCESS AND SATISFACTION OF BREASTFEEDING IN POSTPARTUM MOTHERS AT DISCHARGE

SQN.LDR. RUNGNAPA RAMAKOMUT 5037601 NSAM/M

M.N.S. (ADVANCED MIDWIFERY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : NITTAYA SINSUKSAI, Ph.D.,
NANTHANA THANANOWAN, Ph.D., CHAWEEWAN YUSAMRAN, Ph.D.**ABSTRACT**

This study was a quasi-experimental design aimed at investigating the effects of a breastfeeding support program on success and satisfaction with breastfeeding in postpartum mothers at discharge. The participants were 18 years of age and over, and had a normal delivery with a gestational age of 37-42 weeks at Bhumibol Adulyadej Hospital, Bangkok. The sample was composed of 60 postpartum mothers equally divided into control and experimental groups. The first 30 subjects were assigned to the control group and received routine care, and the other 30 were in the experimental group that participated in a breastfeeding support program as well as receiving routine care. The breastfeeding support program consists of dissemination of support and assistance with breastfeeding during the postpartum period, demonstration of positioning and latch on, providing knowledge and solving breastfeeding problems, and providing emotional support. Data were collected by using the Demographic Characteristics Interview Form, the Feeding Record Form, the Breastfeeding Efficacy Assessment Form (LATCH), and the Satisfaction with Breastfeeding Questionnaire. The data analysis involved means, percentages, standard deviations, t-test, Chi-square test, Fisher's exact test and Mann-Whitney U test.

The findings revealed that the experimental group had a much higher proportion of successful breastfeeding at discharge than the control group (73.3% vs. 13.3%, respectively) that was a statistically significant ($p < .001$). Satisfaction with breastfeeding was not significantly different.

This study showed that the breastfeeding support program can increase the success of breastfeeding in postpartum mothers at discharge. Nurses should use this program to promote breastfeeding in postpartum mothers and should conduct a randomized control trial (RCT) design study in future research.

KEY WORDS : BREASTFEEDING SUPPORT PROGRAM / SUCCESSFUL BREASTFEEDING / SATISFACTION OF BREASTFEEDING

110 pages